

O'zbekistonning yangi ijtimoiy muhitida zamonaviy maktabgacha ta'lim boshqarishni tizimlashtirish.

Systematic preschool education in the new social environment of Uzbekistan.

Систематическое дошкольное образование в новой социальной среде Узбекистана.

Akmalova Mohinur Zafar qizi -JDPI Maktabgacha ta'lim
metodikasi kafedrasida o'qituvchisi.

Annotatsiya: Ushbu maqolada zamonaviy maktabgacha ta'lim boshqarishni tizimlashtirish bayon etilgan.

Annotation: This article describes the systematization of modern preschool education.

Аннотация: В этой статье описывается систематизация современного дошкольного образования.

Kalit so'zlar: maktabgacha ta'lim, menejment, xodimlarni boshqarish, zamonaviy.

Ta'lim tizimi O'zbekistonning tarixiy rivojlanishidagi yangi bosqichda belgilangan vazifalarning mobil yo'lida reaksiyaga kirishdi. Maktabgacha ta'lim muassasalarining birlashishi, odatiy holga yaqin vaqtgacha, ularning o'rnini, o'quv rejalari va dasturlarining o'zgaruvchanligi va yangi texnologiyalarni joriy etish bilan almashtirildi. O'zbekiston ta'lim tizimini modernizatsiya qilish bo'yicha ko'rsatmalar - foydalanish imkoniyati, sifati, samaradorligi maktabgacha ta'lim muassasalariga talab ortib bormoqda. Maktabgacha ta'lim tizimining rivojlanishini tashkil etish faqat maktabgacha ta'lim muassasalari faoliyatiga sifatli o'zgarishlarga yordam beradigan innovatsiyalarni ishlab chiqish va ularning sifat jihatidan yangi bosqichga o'tishi - rivojlanish rejimi.

Pedagogik tizimning tizimini shakllantiruvchi omil - bu menejment va o'quv jarayonini boshqarish san'atida pedagogik menejment, ya'ni o'quv jarayonini boshqarish hissi, uning samaradorligini oshirishga yordam beradigan tamoyillar, usullar, tashkiliy shakllar, texnologik usullar, uning samaradorligini oshirishga hissa qo'shadi va sifat. Bozor sharoitida boshqarish menejment deb ataladi. Rahbariyatning o'ziga xos xususiyatlari shundaki, u munozaralar bozor ehtiyojlariga javob berish, ishlab chiqarish samaradorligi, qarorlar qabul qilish

erkinligini doimiy ravishda takomillashtirish, strategik maqsadlar va dasturlarni doimiy ravishda takomillashtirish va iste'molchining ehtiyojlariga qarab ularni tuzatish. Yangi ijtimoiy-iqtisodiy sharoitda o'quv muassasasi ko'plab muammolar bilan, ko'plab rahbarlar etarlicha tayyorlanmagan. Ta'lim sohasidagi zamonaviy sharoitda, "Tashkilot menejeri" mutaxassisligi bo'yicha ikkinchi ta'lim olish odatiy holga aylandi. Maktabgacha ta'lim muassasalari ushbu jarayonga qo'shilishdi, bugungi kunda sotib olingan bilimlardan foydalanib, yangi tarzda boshqarish odati bilan yangi avlod menejerlari mavjud. Va tabiiyki, ular ishlaydigan o'quv yurtlari eng yuqori malaka maqomini olishadi. Ta'lim sohasiga innovatsion menejerlarga innovatsion menejerlar bilan ta'minlash, I.E. Bozor ehtiyojlarini qondira oladigan va tezda ilmiy g'oyani amalga oshirish uchun olib boradigan yo'lni samarali va tezda amalga oshirish zarur.

Maktabgacha ta'lim tashkilotining rivojlanish yo'llarining strategik qarashlari zamonaviy maktabgacha ta'limu maktabchiligini rivojlantirish uchun zaruriy shartdir. Umumiy strategiya davlat, asoschi, jamiyat tomonidan belgilanadi va bolalar bog'chasining strategiyasini va har bir muassasaning strategiyasini aniqlashning boshlang'ich nuqtasidir. Uning mintaqasining ijtimoiy, madaniy, iqtisodiy rivojlanishi xususiyatlarini hisobga olgan holda, rahbari u [1] ni rivojlantirishning aniq usullarini ishlab chiqadi [1]. Strategiya - tashkilotning rivojlanishining asosiy maqsadiga erishish uchun muammolar va resurslarning ustuvor yo'nalishlarini belgilaydigan umumiy harakatlar dasturi. Rahbarning milliy, mintaqaviy vazifalarni o'zining bolalar bog'chasini rivojlantirish usullari bilan birlashtirish qobiliyatini o'z ichiga oladi. Bunday holda, strategiya tanlangan ko'rsatkichlar asosida resurslarni samarali taqsimlash va boshqaruv maqsadlariga erishish uchun zarur bo'lgan harakatlarning umumiy modeli sifatida tushuniladi. Rivojlanish maqsadlarini shakllantirish uchun ularning asosiy muammolarini aniqlash, asosiy muammolarni aniqlang, turli xil ta'sir usullaridan foydalanadi, bularning barchasi etakchining strategik mahoratini bildiradi.

Boshqaruv strategiyasi asosiy davlat, mintaqaviy printsiplar, bolalar tashkilotining o'ziga xos xususiyatlarini va etakchining alohida fazilatlarini hisobga olgan holda barpo etiladi. Rivojlanishning aniq maqsadlari, muammolarni, halim muammolarni, ijtimoiy-iqtisodiy rivojlanishni aniqlash, bularning barchasi kelajakda samarali ishlarni ta'minlaydi. Maktabgacha ta'lim muassasasi strategik boshqaruv, institutning hayotiy tsiklining sikliligi, faoliyat sohasi, faoliyat sohasi, bozordagi o'quv xizmatlarini ko'rsatish bo'yicha raqobatbardosh mavqega ega.

Ta'lim muassasasini boshqarish muammosi - Ta'lim nazariyasi va amaliyotidagi eng qadimiy va eng qiyin bo'lgan [2]. "O'zbekiston Respublikasining milliy ta'lim doktrinasi" va davlat ta'lim standartlarining yangi avlodi, innovatsion o'quv yurtini

barcha darajadagi rivojlanayotgan muhit sifatida samarali boshqarish vositasi tashkil etishga imkon berdi.

"Menejment" kontsepsiyasining "Pedagogik boshqaruv" kontsepsiyasining "Pedagogik boshqaruv" kontsepsiyasining konsolidatsiyalashishi, birinchi navbatda, mustaqil bilim sohasi sifatida boshqaruvni shakllantirish bilan bog'liq. Pedagogika va amaliyotda boshqaruv nazariyasini o'rganish, hayot tomonidan amalga oshiriladi, ta'lim xizmatlari sifatiga, ta'limni tijoratlashtirish, ta'limni tijoratlashtirish va pullik xizmatlar tizimining paydo bo'lishi.

Maktabgacha ta'lim tashkilotining avtonom maqomiga o'tishini hisobga olgan holda, etakchini o'zini o'zi yaxshilashga zarur bo'lgan ehtiyoj bor. Yangi sharoitda bolalar tashkilotining rivojlanishi va hayotini ta'minlaydigan moliyaviy oqimlar boshning iqtisodiy va huquqiy savodxonligi, O'zbekiston Respublikasining qonunchilik bazasini bilishni talab qiladi. Majburiyatlarni topshirishning ahamiyati, biznes aloqalarining psixologik asoslari va jamoada ishlash qobiliyati oshmoqda. Qaror qabul qilish jarayonini modellashtirish, menejer-menejer modellarning asosiy elementlari haqida aniq tasavvurga ega bo'lishi kerak, muammoga erishishning mazmuni, muammoning muqobil echimlarini bilish, bu haqda ishonchli ma'lumotlarga ega bo'lishi kerak. Ob'ekt, resurslar, tashqi va ichki ekologik omillar, qabul qilingan qarorlarning natijalarini baholash mezonlari haqida aniq tasavvurga ega. Boshqaruvning muhim funktsiyasi professor-o'qituvchilar hayotiga katta ta'sir ko'rsatadigan malakali qaror qabul qilishdir.

Qiymat yo'nalishlarining asosi bo'lish, ushbu qarorlar hozirgi va kelajakda etakchining xatti-harakatlarini aniqlaydi. Muammoni hal qilishga qaratilgan bir yoki bir nechta mavjud alternativ harakatlar yoki variantlarni ongli ravishda tanlash natijasi boshqaruv qarorini qabul qilishdir [3]. Qaror qabul qilish juda muhimdir, chunki ushbu muammoni ushbu muammoga mos keladigan iloji boricha ko'proq turli guruhlarining vakillari, maqsadga muvofiq bo'lgan. Bitta guruh manfaatlarining ustunligini ochib berish boshqaruv qarorlarining alternativ versiyasining asosidir. Maktabgacha ta'limda qabul qilingan baholash mezonlari asosida, bu taqqoslash, kelishuv va echimlar uchun imkoniyatlar orasidagi imkoniyatlar orasidagi imkoniyatlar orasidagi murosalarni qidirishdan keyin bir nechta variantlardan birini tanlash imkonini beradi. Bir qarashda ko'rinadigan bo'lishi mumkin, qaror qabul qilish jarayoni juda qiyin. Har bir maktabgacha ta'lim muassasalarida boshqaruv qarorlarini qabul qilish va rivojlantirish o'z xususiyatlariga ega. Ammo umumiy protsedura ham mavjud.

Mustaqillik moliyaviy-iqtisodiy faoliyatini mustaqil ravishda amalga oshirganda, boshqaruv qarorlarini tuzishning qadriyatlarini ham o'zgaradi. Ular etakchi,

professor-o'qituvchilar ishi, o'quv ishlari bolalar bog'chalari o'quvchilari bilan o'quv ishlari olib boriladigan tizimning mohiyati bilan belgilanadi va ota-onalar bilan ishlashadi. Ta'lim tashkilotining tuzilishi va idoralarini tasdiqlaydi, ma'muriy, xodimlar, moliyaviy muammolarni hal qiladi. Uning vakolatlari doirasida byudjet mablag'laridan foydalanishning samaradorligi va samaradorligini ta'minlashi kerak; Buni asosiy va rag'batlantiruvchi qismga ajratib olish uchun ish haqi jamg'armasini shakllantirish [1]. Zamonaviy rahbar yuqori sifatli ish uchun ishchilarni ta'lim muassasasida ishlashni kuchaytirish, menejmentni ratsionalizatsiya qilish, mehnat intizomini mustahkamlash, mehnat intizomi va moddiy rag'batlantirishga qaratilgan tadbirlarni ishlab chiqish va amalga oshirishni ta'minlaydi. Bugun bozor munosabatlari Bolalar bog'chalari mavjud bo'lib, tashkilotning strategik vakolatini oshirish uchun tashkilotning strategik vakolatini oshirish uchun o'z hissasini qo'shmoqda.

Muassasaning muvaffaqiyatli rivojlanishini ta'minlaydigan asosiy manbalardan biri bu maktabgacha ta'lim xodimlarining hisoblanadi. Kadrlar bilan ishlash bo'yicha umumiy liniya bosh tomonidan amalga oshirilgan kadrlar siyosati tomonidan belgilanadi. Bu kadrlarni yollash, baholash, joylashtirish, o'qitish va moslashtirish. Xodimlarni boshqarish, shuningdek moddiy va moliyaviy resurslarni tuzish kerakki, taktik va strategik rivojlanish maqsadlariga erishish tashkiliy tuzilmani o'zgartirish bo'yicha o'z vaqtida va etarli chora-tadbirlar bilan ta'minlanishi kerak, chunki bo'limlar va xodimlar rahbarlarining majburiyatlarini soddalashtirish, ularning o'z vaqtida o'qitish va kasbiy rahbarlik. Uning ta'sischilari, menejeri va xodimlari, o'quv xizmatlarining mijozlari va iste'molchilarining mablag'lari institutning muvaffaqiyatli rivojlanishining shartidir.

FOYDALANILGAN ADABIYOTLAR RO'YXATI:

1. Mirziyoyev SH.M. Tanqidiy tahlil, qat'iy tartib-intizom va shaxsiy javobgarlik – har bir rahbar faoliyatining kundalik qoidasi bo'lishi kerak.–T.: “O'zbekiston”. – 2017.
2. Mirziyoyevning SH.M. “2017-2021-yillarda maktabgacha ta'lim tizimini yanada takomillashtirish chora-tadbirlari to'g'risida”gi qarori. T.: -2016y. 29-dekabr.
3. Mirziyoyev Sh.M. “Maktabgacha ta'lim tizimi boshqaruvini tubdan takomillashtirish chora-tadbirlari to'g'risida” 2017 yil 30 sentyabrdagi PF-5198-sonli Farmoni
4. Mirziyoyev Sh.M. “O'zbekiston Respublikasini yanada rivojlantirish bo'yicha Harakatlar strategiyasi to'g'risida”gi Farmoni. 2017 yil 7 fevraldagi PF-4947-sonli farmoni.
5. 2. Denyakina L.M. Maktabgacha ta'lim muassasasida boshqaruvga yangi yondashuvlar: ko'rsatmalar. - m .: Yangi maktab, 2007 yil.

6. 4. KSendzova, gf, maktabgacha ta'lim muassasasi va amaliyotda menejment, MM Prokopyeva - Yakutsk Gu Rs /, 2003 - 48s.